

ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за туризма

Обн. - ДВ, бр. 30 от 26.03.2013 г., в сила от 26.03.2013 г.; изм., бр. 68 от 02.08.2013 г., в сила от 02.08.2013 г.; изм. и доп., бр. 109 от 20.12.2013 г.; изм., бр. 40 от 13.05.2014 г.; изм., бр. 9 от 03.02.2015 г., в сила от 03.02.2015 г.; изм., бр. 14 от 20.02.2015 г.; изм., бр. 79 от 13.10.2015 г., в сила от 01.08.2016 г.; изм. и доп., бр. 20 от 15.03.2016 г., в сила от 15.03.2016 г.; изм., бр. 43 от 07.06.2016 г.; изм., бр. 59 от 29.07.2016 г., в сила от 01.08.2016 г.; изм. и доп., бр. 75 от 27.09.2016 г.; изм., бр. 58 от 18.07.2017 г., в сила от 18.07.2017 г.; изм., бр. 85 от 24.10.2017 г.; изм., бр. 96 от 01.12.2017 г., в сила от 03.01.2018 г.; изм. и доп., бр. 37 от 04.05.2018 г., в сила от 04.05.2018 г.; изм. и доп., бр. 77 от 18.09.2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; изм. и доп., бр. 86 от 18.10.2018 г., в сила от 20.01.2019 г.; изм., бр. 17 от 26.02.2019 г.; изм., бр. 60 от 30.07.2019 г., в сила от 30.07.2019 г.; изм. и доп., бр. 100 от 20.12.2019 г., в сила от 01.01.2020 г.; доп., бр. 13 от 14.02.2020 г., в сила от 14.02.2020 г.; изм. и доп., бр. 17 от 25.02.2020 г.; изм., бр. 21 от 13.03.2020 г., в сила от 13.03.2020 г.; засегнат от ЗИД на Закона за здравето, бр. 44 от 13.05.2020 г., в сила от 14.05.2020 г.; изм., бр. 60 от 07.07.2020 г., в сила от 07.07.2020 г.; изм. и доп., бр. 21 от 12.03.2021 г.; изм., бр. 102 от 23.12.2022 г., в сила от 01.01.2023 г.; доп., бр. 56 от 30.06.2023 г.; изм., бр. 80 от 19.09.2023 г., в сила от 19.09.2023 г.; изм., бр. 102 от 08.12.2023 г.; доп., бр. 106 от 22.12.2023 г., в сила от 01.03.2024 г.; изм., бр. 41 от 10.05.2024 г., в сила от 10.05.2024 г.; изм., бр. 70 от 20.08.2024 г., в сила от датата, определена в Решение на Съвета на Европейския съюз за приемането на еврото от Република България, прието в съответствие с чл. 140, параграф 2 от ДФЕС, и Регламент на Съвета на Европейския съюз, приет в съответствие с чл. 140, параграф 3 от ДФЕС

§1. В чл. 61, ал. 2, т. 4 след думите „има валидна застраховка“ се добавя „или банкова гаранция“, а думите „неразплащане със своите контрагенти, включително при“ се заличават.

§2. В чл. 63, ал. 1, т. 2, буква „в“ след думите „застраховка по чл. 97, ал. 1“ се добавя „или документ от банка, потвърждаващ, че ще бъде издадена банкова гаранция в съответствие с изискванията на този закон“.

§3. В чл. 65, ал. 3, т. 3 думите „неразплащане със своите контрагенти, включително при“ се заличават.

§4. В чл. 66 се създава ал. 7:

„(7) При вписване в регистъра на туроператор, Министерството на туризма уведомява Туристическия гаранционен фонд в 3-дневен срок от уведомяването за издадено удостоверение за регистрация.“

§5. В чл. 67, т. 1 след думите „за упражняване на туроператорска дейност“ се добавя „или банкова гаранция в полза на Туристическия гаранционен фонд“.

§6. В чл. 68, ал. 4, т. 2, буква „в“ след думите „застраховка по чл. 97, ал. 1 на името на заявителя“ се добавя „или банкова гаранция в полза на Туристическия гаранционен фонд“.

§7. В чл. 70, ал. 2 се правят следните изменения и допълнения:

1. в т. 6 след думите „застраховка по чл. 97, ал. 1“ се добавя „или без валидна банкова гаранция“

2. Създава се нова т. 12:

„12. не е заплатило изискуема сума по вноски по чл. 96г, ал. 2, 5 и 11 в 14-дневен срок, считано от крайната дата, на която е следвало да я заплати;“

3. Досегашната т. 12 става т. 13.

§8. В чл. 84, ал. 1, т. 3 след думите „адрес и телефон“ се добавя „на образуванието по чл. 96б и“, а след думите „на застрахователя“ се поставя запетая и се добавя „отговарящ за защита при неплатежоспособност или несъстоятелност“.

§9. В чл. 87, ал. 4 думите „чл. 88, ал. 2, 3 и 6“ се заменят с „чл. 88, ал. 2 – 7“.

§10. В чл. 88, ал. 7 думите „чл. 91, ал. 2 – 8“ се заменят с „чл. 91, ал. 2 – 9“.

§11. В чл. 90, ал. 4 думите „извън случаите по ал. 3, т. 1 и 2“ се заменят с „в случаите по ал. 3, т. 1 и 2“.

§12. В глава седма, раздел III се създават чл. 96а - 96й:

„Чл. 96а. Регистрираните по този закон туроператори, предоставят гаранции при несъстоятелност, като:

1. участват във финансирането на Туристическия гаранционен фонд по реда и при условията по този закон;

2. сключват застраховки по чл. 97, ал. 1 или предоставят банкова гаранция.

Чл. 96б. (1) Създава се Туристически гаранционен фонд, наричан по-нататък „фонда“, като юридическо лице със седалище в София.

(2) Туристическият гаранционен фонд може да се преобразува, прекратява и ликвидира само със закон.

(3) Туристическият гаранционен фонд управлява и се разпорежда с обособена сметка в Българската народна банка с цел осигуряване на гаранции в случай на несъстоятелност на туроператори.

(4) При ликвидация на Туристическия гаранционен фонд след изплащането на задълженията му остатъкът от неговото имущество се разпределя между туроператорите, пропорционално на вноските, платени от тях, с изключение на тези лица, чиито задължения са изплатени от фонда, освен ако вземанията на фонда са били изцяло възстановени от лицето, от неговия застраховател по застраховката по чл. 97, ал. 1 или чрез банкова гаранция.

(5) Туристическият гаранционен фонд е освободен от плащането на държавни и местни данъци и такси във връзка с извършването на дейността си по този закон.

(6) Туристическият гаранционен фонд е лице, осъществяващо публични функции, и първичен администратор на данни по смисъла на Закона за електронното управление.

(7) Адресът за кореспонденция на Туристическия гаранционен фонд е адресът на Министерството на туризма.

(8) Всеки регистриран по този закон туроператор е длъжен да прави парични вноски във фонда по реда и при условията по този закон.

(9) Структурата, устройството и дейността на Туристическия гаранционен фонд

се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет.

(10) Административно-техническото обслужване на Туристическия гаранционен фонд може да се осъществява от администрацията на Министерството на туризма, за което ангажираните служители получават възнаграждение по ред и условия, определени с правилника по ал. 9.

(11) Министърът на туризма упражнява контрол върху дейността на фонда и върху финансовото му състояние. Проверки се осъществяват от служители на администрацията на Министерството на туризма, определени със заповед от министъра.

(12) Министърът на туризма одобрява годишния отчет по чл. 96з, ал. 10, т. 9, който е публичен.

(13) Министърът на туризма одобрява проекта на годишен бюджет на фонда или го връща за преработване, когато противоречи на разпоредбите на този закон и подзаконовите актове по прилагането му, застрашава финансовата стабилност на фонда или интересите на лицата, които имат право на вземане от фонда, или когато административните разходи на Туристическия гаранционен фонд са необосновано завишени, като дава задължителни указания.

(14) Фондът е длъжен при поискване да предостави на Министерството на туризма всякакви сведения и документи, свързани с неговата дейност.

(15) Сметната палата одитира Туристическия гаранционен фонд.

Чл. 96в. (1) Туристическият гаранционен фонд гарантира:

1. вземания на потребители на туристически услуги по договори за туристически пакети, които са прекратени предсрочно преди началото на пътуването в резултат на несъстоятелност на туроператора;

2. вземания на потребители на туристически услуги, възникнали по време на пътуването им или от тяхно име, в случаите, когато съответните услуги по договори за туристически пакети не са били изпълнени напълно или частично в резултат на несъстоятелност на туроператора.

(2) Туристическият гаранционен фонд заплаща всички разходи за репатриране на потребители на туристически услуги в резултат на несъстоятелност на туроператор, включително и когато репатрирането се осъществява за собствена сметка на потребителя на туристически услуги или от доставчик на услуги по репатриране.

Чл. 96г. (1) Средствата в Туристическия гаранционен фонд се набират от:

1. вноските по ал. 2;

2. вноските по ал. 5;

3. допълнителни вноски на туроператорите;

4. регресни вземания към застрахователи по застраховки по чл. 97, ал. 1;

5. имуществени санкции и регресни вземания към туроператори, които не са изпълнили задължението за сключване на задължителни застраховки по чл. 97, ал. 1 или за издаване на банкова гарация;

6. получените суми от имуществото на туроператори в несъстоятелност в случаите на суброгация на Туристическия гаранционен фонд.

(2) Всеки вписан в регистъра по този закон туроператор внася годишна вноска за издръжка на фонда в срок до 31 януари на текущата година, за която се отнася, размерът на която ежегодно се определя със заповед на министъра на туризма по предложение на управителния съвет на Туристическия гаранционен фонд.

(3) Размерът на дължимата годишна вноска по ал. 2 от туроператор, вписан в регистъра по този закон през съответната година, се изчислява пропорционално на времето от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация до края на годината, като дните на годината се броят за 360. В тези случаи вноската се заплаща не по-късно от 30 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(4) Средствата за издръжка покриват разходите за функционирането на фонда. Разходите за издръжка включват разходи за възнаграждения, социално и здравно осигуряване на членовете на Управителния съвет на фонда, разходи за административно, финансово-счетоводно, правно и материално-техническо обслужване.

(5) Туроператор, вписан в регистъра по този закон, внася обезпечителна вноска в размер на 0,25 на сто от декларирания от него за предходните 12 месеца оборот, който включва само приходите от продажба на туристически пакети на пътуващи и не включва оборотите от продажба на туристически пакети към други туроператори. В декларирания оборот се включва и стойността на организирания от туроператора чартърни полети независимо от това, дали те се продават от други туроператори, или от туристически агенти.

(6) При първоначално възникване на основание по ал. 5 за внасяне на обезпечителна вноска от туроператор, дължимата от него вноска е в размер не по-малко от 1250 лв.

(7) Вноската по ал. 5 се внася във фонда в 30-дневен срок след изтичане на всяко шестмесечие на съответната календарна година и се дължи за разликата между дължимите от всеки туроператор суми за обезпечителна вноска на базата на декларирания от него оборот за предходните 12 месеца и размерът на вече обезпечения по реда на ал. 5 във фонда оборот, когато тази разлика е положителна стойност.

(8) Всеки вписан в регистъра по този закон туроператор представя до 20-то число на текущия месец справка за оборота си по ал. 5 за предходния месец, в която декларира верността на предоставените данни. Декларирането на оборота пред фонда се извършва чрез декларация по образец, утвърден от министъра на туризма.

(9) За установяване на размера на дължимите вноски, към декларацията по ал. 8 фондът може да изиска прилагането на финансови данни за дейността на туроператора. Предоставените индивидуални данни се обработват от фонда и се използват за установяване на съответствие на направените вноски с дължимите.

(10) При първоначална регистрация в регистъра на туроператорите и туристическите агенти, туроператорът внася обезпечителна вноска по ал. 5 в размер на 1250 лв., която заплаща не по-късно от 7 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

(11) Ако средствата на фонда не са достатъчни за покриване на задълженията му по този закон, със заповед на министъра на туризма по предложение на управителния съвет недостигът се покрива с извършване на авансови вноски от туроператорите и/или допълнителни вноски.

(12) Направените по този закон вноски във фонда не подлежат на възстановяване, освен в следните случаи:

1. ако са погрешно внесени или надвнесени;

2. ако разликата между дължимите от всеки туроператор суми за обезпечителна вноска на базата на декларирания от него оборот за предходните 12 месеца и размерът на вече обезпечения по реда на ал. 5 във фонда оборот е отрицателна стойност, се възстановява размерът на вноската върху разликата.

3. при прекратяване дейността на търговец като регистриран по този закон туроператор се възстановяват направените от него вноски по чл. 96б, ал 5.

(13) Възстановяването по ал. 12 се извършва по реда и при условия, определени във вътрешни правила приети от управителния съвет и утвърдени от министъра на туризма.

(14) При неплащане на вноска по ал. 2, 5 и 11 в определения срок, се начислява лихва за срока на забавата върху дължимата сума в размер на законната лихва.

(15) В случай че туроператор в 14-дневен срок не плати изискуема вноска към фонда или дължимите лихви, управителният съвет уведомява незабавно министъра на туризма.

(16) Туристическият гаранционен фонд предявява регресни претенции при условията и по реда на чл. 96ж.

(17) Националната агенция по приходите в срок до 31 март всяка година превежда по обособената сметка по чл. 96б, ал. 3 приходите от глоби по чл. 192а, 203, 203а и 203б, събрани през предходната календарна година. В случай на недостиг по ал. 11 Националната агенция по приходите превежда авансово събраните приходи от глоби по чл. 192а, 203, 203а и 203б за текущата година към края на месеца, предхождащ месеца, през който е установен недостигът.

(18) За целите на данъчното облагане внесените във фонда вноски се признават за текущи разходи за дейността.

Чл. 96д. (1) В случай на несъстоятелност на туроператор, Туристическият гаранционен фонд заплаща:

1. пълния размер на вземанията по чл. 96в, ал. 1, т. 1-2;
2. пълния размер на разходите за репатриране, които осигуряват връщането на потребител на туристически услуги в отправната точка на пътуването, при сходни условия на пътуване като предвидените в туристическия пакет;
3. пълния размер на възнаграждението на външен доставчик на услуги, който е съдействал за репатрирането на потребители на туристически услуги;
4. разноските по дела, заведени срещу фонда по чл. 96е, ал. 3 или от фонда за реализиране на регресните му претенции;
5. пълния размер на вземанията на потребител на туристически услуги, който е продължил пътуването си на собствени разноски след настъпване на несъстоятелността на туроператора;
6. пълния размер на разходите за репатрирането, които потребител на туристически услуги е извършил за своя сметка, в резултат на несъстоятелност на туроператор

(2) Туристическият гаранционен фонд не заплаща обезпечения по ал. 1 на:

1. членовете на управителния и контролния орган на туроператора, както и на неговите прокуристи;
2. лицата, които притежават пряко или непряко 5 или над 5 на сто от гласовете в управителния орган на туроператора или могат да го контролират, както и на лицата, принадлежащи към същата група, към която принадлежи туроператорът, за която се изготвят консолидирани отчети;
3. съставителя на финансови отчети на туроператора и на регистрирания одитор, одитирал годишния му финансов отчет;
4. съпрузите, роднините по права линия без ограничения, по сребрена линия до втора степен включително и по сватовство до втора степен включително на лицата по т. 1, 2 и 3;

Чл. 96е. (1) За извършване на съответните плащания по чл. 96д, ал. 1, т. 1-6 потребителят на туристически услуги предявява писмена претенция пред Туристическия гаранционен фонд по образец, утвърден от управителния съвет, към която прилага:

1. заверено копие от договора за туристически пакет;
2. доказателствата за извършените от него плащания по договора за туристически пакет;
3. доказателства за извършени разходи по време на пътуването, в това число за репатрирането, когато това е приложимо;
4. пълни данни за платежна сметка, по която да бъде преведено обезщетението.

(2) Туристическият гаранционен фонд може да поиска допълнителни доказателства, в срок не по-късно от 45 дни от датата на предявяване на претенцията и следва да се произнесе по нея в срок до 15 работни дни от датата на представяне на

последното доказателство, но не-по късно от три месеца от датата на предявяване на претенцията, като определи и изплати обезщетението или мотивирано отхвърли претенцията.

(3) Потребителят на туристически услуги може да предяви претенцията си за плащане пред съда, ако Туристическият гаранционен фонд не е платил в срока по ал. 2, откаже да плати обезщетение или ако потребителят на туристически услуги не е съгласен с размера на определеното обезщетение.

(4) За изплащане на възнаграждението на външен доставчик на услуги, който е съдействал за репатрирането на потребители на туристически услуги лица или е осигурил продължаване на пътуването им се прилагат условията на договора с доставчика.

Чл. 96ж. (1) След удовлетворяване на съответното вземане, предявено по реда на по чл. 96е Гаранционният фонд встъпва в правата на потребителя на туристическия пакет до размера на платеното, включително и лихви, както и разходите за определянето и изплащането му, срещу застрахователя по застраховката по чл. 97, ал. 1 до размера на застрахователната сума и срещу туроператора или срещу масата на несъстоятелността му.

(2) Туристическият гаранционен фонд предявява регресната си претенция спрямо застрахователя по застраховката по чл. 97, ал. 1 не по-късно от три работни дни след извършеното плащане.

(3) Застрахователят се произнася по предявената регресна претенция в срок от 15 работни дни от предявяването.

(4) След изтичане на срока по ал. 3 застрахователят дължи законната лихва върху размера на предявената регресна претенция на Туристическия гаранционен фонд.

(5) Регресните претенции на Туристическия гаранционен фонд срещу туроператора или срещу масата на несъстоятелността му се предявяват съгласно действащото законодателство.

Чл. 96з. (1) Туристическият гаранционен фонд се управлява от Управителен съвет, който се състои от 7 членове: председател и шестима членове.

(2) Членове на управителния съвет са:

1. председател – определен от министъра на туризма;
2. един член – по предложение на министъра на финансите;
3. един член – по предложение на председателя на Комисията за защита на потребителите;
4. четирима члена – по предложение на браншовите туристически сдружения в сектор „туроператорска и туристическа агентска дейност“, вписани в Националния туристически регистър.

(3) Министърът на туризма със заповед определя поименния състав на управителния съвет.

(4) Може да бъде член на управителния съвет лице, което:

1. има висше образование на образователно-квалификационна степен „магистър“;
2. не е осъждано за престъпление от общ характер;
3. не е съпруг или роднина по права, по съребрена линия или по сватовство до трета степен включително с друг член на управителния съвет;
4. не е лишено от право да заема материалноотговорна длъжност;
5. не е било през последните три години преди определената от съда начална дата на неплатежоспособността член на управителен или контролен орган или неограничено отговорен съдружник в дружество, за което е открито производство по несъстоятелност, или в прекратено поради несъстоятелност дружество, ако са останали

неудовлетворени кредитори;

6. не дава основание за съмнение, въз основа на събраните данни за него, относно неговата надеждност и пригодност.

(5) В случаите, когато в определения в правилника по чл. 96б, ал. 9 срок браншовите туристически сдружения не предложат лице, което да бъде избрано за член на управителния съвет на фонда, министърът на туризма предлага лицето по своя преценка.

(6) Министърът на туризма може да откаже да одобри предложено от браншовите туристически сдружения лице, когато то не отговаря на изискванията по ал. 4. Мотивираният отказ се изпраща на браншовите туристически сдружения, отправили предложението.

(7) Пълномощията на член на управителния съвет на фонда се прекратяват предсрочно със заповед на министъра на туризма, когато лицето:

1. не отговаря на изискванията на закона;
2. нарушава или не изпълнява служебните си задължения или условията, предвидени в закона, подзаконовите нормативни актове или в приетите вътрешни правила на фонда;
3. е подало писмена молба за освобождаване;
4. при фактическа невъзможност да изпълнява задълженията си повече от 6 месеца;
5. при оттегляне на номинацията на представителя.

(8) В случаите по ал. 7 или при смърт на член на управителния съвет на негово място се избира друго лице за остатъка от мандата.

(9) Мандатът на управителния съвет е 4 години. Членовете на управителния съвет на фонда продължават да упражняват правомощията си и да осъществяват функциите си и след изтичане на техния мандат до встъпване на длъжност на новите членове. Членовете на управителния съвет могат да бъдат преизбирани без ограничение.

(10) Управителният съвет:

1. осъществява контрол за достатъчност на средствата по обособената сметка по чл. 96б, ал. 3;
2. контролира събирането на приходите на Туристическия гаранционен фонд и разходването им;
3. прави предложения до министъра на туризма за определяне вноските по чл. 96г, ал. 2 и 11 на туроператорите;
4. разработва и прилага подходящи средства и методи за наблюдение, които му позволяват да установи влошаващото се финансово състояние на туроператор и да проследи как това влошаване е преодоляно;
5. произнася се по предявени вземания, гарантирани от Туристическия гаранционен фонд;
6. предявява регресните претенции на Туристическия гаранционен фонд;
7. сключва договори с външни доставчици на услуги, които да извършат репатриране на потребители на туристически услуги при несъстоятелност на туроператор;
8. възлага на външни изпълнители дейността по процесуално представителство на Туристическия гаранционен фонд;
9. ежегодно изготвя и приема годишен отчет за дейността на Туристическия гаранционен фонд през предходната календарна година и го представя на министъра на туризма в срок до 31 март;
10. приема бюджет за всяка календарна година, с който се определя размерът на административната издръжка на фонда;
11. разглежда и решава други въпроси, свързани с дейността на фонда.

(11) Управителният съвет може да изисква от туроператорите всички документи, които са необходими за формиране на обективна преценка относно текущото им финансово състояние.

(12) Управителният съвет заседава най-малко веднъж на три месеца. Заседанията се свикват от председателя по негова инициатива или по искане на негов член. Председателят свиква заседание на управителния съвет незабавно след получаване на информация за несъстоятелност на туроператор или при установяване на недостатъчност на средствата по обособената сметка по чл. 96б, ал. 3 за покриване на задълженията на Туристическия гаранционен фонд по този закон.

(13) Заседанията на управителния съвет са редовни, ако присъстват повече от половината от членовете му лично или представлявани от друг член на съвета. Присъстващ член не може да представлява повече от един отсъстващ. За представляването е необходимо изрично пълномощно за всеки конкретен случай.

(14) Решенията на управителния съвет се приемат с мнозинство от повече от половината от членовете му.

(15) Управителният съвет може по изключение и по ред, определен с правилника, да приема решения и неприсъствено, когато всички членове са заявили писмено съгласието си за решението.

(16) Възнагражденията на председателя и членовете на управителния съвет на фонда се определят в правилника му.

Чл. 96и. (1) Председателят на Управителния съвет на фонда е длъжен да представя на министъра на туризма и на браншовите туристически сдружения в сектор „туроператорска и туристическа агентска дейност“, вписани в Националния туристически регистър:

1. ежемесечна справка за набраните и разходваните средства в срок до 20-о число на следващия месец;
2. тримесечни отчети, придружени с доклад за дейността на фонда, в срок до 31-о число на месеца, следващ отчетното тримесечие.

Чл. 96й. Членовете на управителния съвет на фонда и служителите от неговата администрация, не могат да разгласяват лично или по друг начин информация, станала им известна при изпълнение на служебните им задължения, когато тази информация представлява търговска или друга защитена от закона тайна, освен в предвидените от закона за това случаи.“

§13. В чл. 97 се правят следните допълнения:

1. в ал. 1 след думите „застраховател по смисъла на Кодекса за застраховането“ се добавя „или безусловна и неотменяема банкова гаранция в полза на Туристическия гаранционен фонд“.
2. в ал. 3 след думите „договорът за застраховка“ се добавя „или банковата гаранция“.
3. създава се нова ал. 6:
„(б) Туроператорът сам избира формата на обезпечение по ал. 1.“

§14. В чл. 98, ал. 5 след думите „лицето е длъжно незабавно“ се поставя запетая и се добавя „но не по-късно от деня на прекратяването,“

§15. В чл. 99, ал. 3 се отменя.

§16. В чл. 101, ал. 1 след думите „или от упълномощен негов представител“ се поставя запетая и се добавя „за съответния период на застрахователно покритие.“

§17. Чл. 101а се отменя.

§18. В чл. 103 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1 думите „неразплащане с контрагенти,“ се заличават.
2. В ал. 2 след думите „покрива репатрирането на пътуващите“ се добавя „и разходите за продължаване на туристическия пакет, ако това е било предложено и прието от пътуващия.“
3. Ал. 8 се отменя.

§19. В чл. 104, ал. 1 думите „нива съгласно приложение № 9“ се заменят с „лимита на отговорност, съгласно наредба, приета от Министерския съвет по предложение на министъра на туризма.“

§20. В чл. 105 думите „неразплащане с контрагенти,“ се заличават.

§21. В чл. 108 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 3 след думите „които съдържат информация относно изпълнението на задълженията по“ се добавя „чл. 96а, ал. 1, т. 1 и“.
2. В ал. 4 думите „по чл. 166, ал. 1, т. 10, букви „а“ - „г““ се заменят с „по чл. 166, ал. 1, т. 1, букви „а“ - „г“, а след думите „които съдържат данни относно изпълнението на задълженията по“ се добавя „чл. 96а, ал. 1, т. 1 и“.

§22. В чл. 166, ал. 1, т. 1, буква „м“ преди думите „номера и датата на сключения застрахователен договор“ се добавя „информация по чл. 96а, ал. 1, т. 1, както и“, а след думите „срок на валидност на застраховката и застрахователната сума“ се добавя „или дата на сключения договор за банкова гаранция, име на банката, срока на валидност и размера на банковата гаранция“.

§23. Създава се чл. 192а:

„192а. (1) На туроператор, който не изпълни задължението си по чл. 96г, ал. 2, 5 и 11, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.“

§24. Създава се чл. 203б:

„Чл. 203б. (1) На туроператор, който не сключи договор за банкова гаранция по чл. 97, ал. 1 или не представи на министъра на туризма копие на договора за банкова гаранция, се налага имуществена санкция в размер 1000 лв.

(2) При повторно нарушение се налага имуществена санкция в размер 2000 лв.“

§25. В §1 от допълнителните разпоредби се правят следните изменения:

1. В т. 64 думите „под отчет“ се заличават.
2. В т. 65 думите „под отчет“ се заличават.

§26. В Приложение № 1 към чл. 82, ал. 1 думите „образуването, отговарящо за защита при несъстоятелност - застрахователно дружество“ се заменят с „образуванията, отговарящи за защита при несъстоятелност – Туристически гаранционен фонд и застрахователно дружество“.

§27. В Приложение № 2 към чл. 82, ал. 1 думите „образуването, отговарящо за защита при несъстоятелност - застрахователно дружество“ се заменят с „образуванията, отговарящи за защита при несъстоятелност – Туристически гаранционен фонд и застрахователно дружество“.

§28. В Приложение № 3 към чл. 82, ал. 3 думите „образованието, отговарящо за защита при несъстоятелност - застрахователно дружество“ се заменят с „образованията, отговарящи за защита при несъстоятелност – Туристически гаранционен фонд и застрахователно дружество“.

§29. Приложение № 9 към чл. 104, ал. 1 се отменя.

Преходни и заключителни разпоредби

§30. В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема Правилника по чл. 96б, ал. 9.

§31. Членовете на управителния съвет и на Туристическия гаранционен фонд се избират в срок един месец от приемането на Правилника по чл. 96б, ал. 9.

§32. (1) Туроператорите, които са вписани в регистъра по чл. 61, ал. 4 за извършване на дейност, са длъжни да направят вноска по чл. 96г, ал. 2 и ал. 5 в Туристическия гаранционен фонд в срок два месеца от избирането на членове на първия състав на управителния съвет на фонда.

(2) Министърът на туризма или оправомощено от него длъжностно лице със заповед заличава регистрацията на туроператор, който не е заплатил изискуемите по чл. 96г, ал. 2 и ал. 5 вноски в двумесечен срок от изтичане на срока по ал. 1.

(3) В срок до един месец от избирането на членове на първия състав на управителния съвет, всеки вписан в регистъра по чл. 61, ал. 4 туроператор е длъжен да представи пред фонда справка за реализирания от него през предходните 12 месеца, считано от датата на заповедта по чл. 93з, ал. 3, оборот от продажба на туристически пакети на пътуващи и стойността на организирания от туроператора чартърни полети независимо от това, дали те се продават от други туроператори, или от туристически агенти.

§33. (1) В срок до 6 месеца от влизането в сила на този закон Министерският съвет приема Наредбата по чл. 104, ал. 1.

(2) Приложение № 9 се прилага до приемането на Наредбата по чл. 104, ал. 1.

§34. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в „Държавен вестник“.

ВНОСИТЕЛИ:

Любен Димов
Ганя Василева
Азрет Рунгел
Станислав Губерг
Дирин Губерг
Александър Стефанов

МОТИВИ

към проект на Закон за изменение на Закона за туризма

С оглед необходимостта от хармонизиране на националното законодателство с *Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги*, следва държавата ни да предприеме изменения на същото, с цел гарантиране ефективна защита на потребителите, закупили туристически пакет, в случай на несъстоятелност на туроператор, която да покрива всички предвидими плащания, включително за репатриране, засегнати от несъстоятелността. Съгласно Директивата, туроператорите следва да предоставят обезпечение в размер, достатъчен за връщане на всички суми, заплатени от пътуващите, като размерът на предоставяното към настоящия момент обезпечение не е достатъчен и при нужда не може да покрие тези плащания.

Проектът за изменение и допълнение на Закона за туризма предвижда вписаните в регистъра по Закона за туризма туроператори да предоставят гаранции при несъстоятелност освен чрез сключването на регламентираната в действащия закон задължителна застраховка „Отговорност на туроператора“, но чрез банкови гаранции и като участват във финансирането на Туристически гаранционен фонд.

В глава седма, раздел III се създава Туристически гаранционен фонд, който е юридическо лице със седалище в София.

Основна функция на Туристическия гаранционен фонд, наричан по-нататък „фонда“, е да осигури обезпечаването в пълен размер на правата на потребителите на туристически пакети при несъстоятелност на туроператор, като гарантира вземания на потребители на туристически услуги по договори за туристически пакети, които са прекратени предсрочно преди началото на пътуването в резултат на несъстоятелност на туроператора и вземания на потребители на туристически услуги, възникнали по време на пътуването им или от тяхно име, в случаите, когато съответните услуги по договори за туристически пакети не са били изпълнени напълно или частично в резултат на несъстоятелност на туроператора. В законопроекта е предвидено Туристическият гаранционен фонд да заплаща и всички разходи за репатриране на потребители на туристически услуги в резултат на несъстоятелност на туроператор, включително и когато репатрирането се осъществява за собствена сметка на потребителя на туристически услуги или от доставчик на услуги по репатриране.

За извършване на съответните плащания от Туристическия гаранционен фонд потребителят на туристически услуги ще предявява писмена претенция пред него по образец, утвърден от управителния съвет, към която ще прилага съответните документи, доказващи претенцията по вид и размер.

След удовлетворяване на съответното вземане, предявено от потребител, Гаранционният фонд встъпва в правата на потребителя на туристически услуги до размера на платеното, включително и лихви, както и разходите за определянето и изплащането му, срещу застрахователя по застраховката „Отговорност на туроператора“ до размера на застрахователната сума и срещу туроператора или срещу масата на несъстоятелността му.

Фондът се създава като колективен орган, чиито членове се определят със заповед на министъра на туризма по негово предложение и по предложение на министъра на финансите, председателя на Комисията за защита на потребителите и браншовите

туристически сдружения в сектор „туроператорска и туристическа агентска дейност“, вписани в Националния туристически регистър. Предложеното от министъра на туризма лице е и председател на Управителния съвет на фонда.

Структурата, устройството и дейността на Туристическия гаранционен фонд се уреждат с правилник, приет от Министерския съвет.

В законопроекта са уредени правомощията на управителния съвет на фонда и на неговия председател, както и взаимоотношенията на фонда с органа, осъществяващ контрол върху дейността му и върху дейността на туроператорите. Министърът на туризма упражнява контрол върху дейността на фонда и върху финансовото му състояние, а Сметната палата одитира Туристическия гаранционен фонд.

Предвижда се дейността на фонда да се финансира изцяло от вписаните в регистъра по Закона за туризма туроператори чрез годишни вноски за издръжка на фонда и обезпечителни вноски. В случай че средствата на фонда не са достатъчни за покриване на задълженията му по този закон, със заповед на министъра на туризма по предложение на управителния съвет недостигът се покрива с извършване на авансови и/или допълнителни вноски от туроператорите, както и Националната агенция по приходите превежда авансово събраните приходи от глоби по чл. 192а, 203, 203а и 203б за текущата година към края на месеца, предхождащ месеца, през който е установен недостигът.

Предвидено е годишните вноски за издръжка на фонда да се внасят от всеки вписан в регистъра туроператор до 31 януари на текущата година, за която се отнасят, като размерът им се определя ежегодно със заповед на министъра на туризма по предложение на управителния съвет на Туристическия гаранционен фонд. Разходите за издръжка включват разходи за възнаграждения, социално и здравно осигуряване на членовете на Управителния съвет на фонда, разходи за административно, финансово-счетоводно, правно и материално-техническо обслужване.

Определянето на обезпечителната вноска е предвидено да се извършва на базата на декларирания от всеки туроператор за предходните 12 месеца оборот, който включва само приходите от продажба на туристически пакети на пътуващи и не включва оборотите от продажба на туристически пакети към други туроператори. В декларирания оборот се включва и стойността на организирания от туроператора чартърни полети независимо от това, дали те се продават от други туроператори, или от туристически агенти. Вноската е в размер на 0,25 на сто и се дължи за разликата между дължимите от всеки туроператор суми за обезпечителна вноска на базата на декларирания от него оборот за предходните 12 месеца и размерът на вече обезпечения по реда на закона във фонда оборот, когато тази разлика е положителна стойност. Вноската се внася във фонда в 30-дневен срок след изтичане на всяко шестмесечие на съответната календарна година.

При първоначално възникване на основание за внасяне на обезпечителна вноска от туроператор, дължимата от него вноска е в размер не по-малко от 1250 лв., а при първоначална регистрация в регистъра на туроператорите и туристическите агенти, туроператорът внася обезпечителна вноска в размер на 1250 лв., която заплаща не по-късно от 7 дни от уведомяването за издаденото удостоверение за регистрация.

В законопроекта са уредени и случаите, в които направените във фонда вноски подлежат на възстановяване, като възстановяването ще се извършва по реда и при условия, определени във вътрешни правила приети от управителния съвет и утвърдени от министъра на туризма.

Предвидено е средства във фонда да се набират и от регресни вземания към застрахователи по застраховки „Отговорност на туроператора“, имуществени санкции и

регресни вземания към туроператори, които не са изпълнили задължението за сключване на задължителни застраховки „Отговорност на туроператора“ или за издаване на банкова гаранция, както и от получените суми от имуществото на туроператори в несъстоятелност в случаите на суброгация на Туристическия гаранционен фонд и от глоби по по чл. 192а, 203, 203а и 203б от Търговския закон, събрани през предходната календарна година.

В законопроекта е предвидено всеки вписан в регистъра по този закон туроператор да представя до 20-то число на текущия месец справка за специфичния си оборот за предходния месец, в която да декларира верността на предоставените данни. Декларирането на оборота пред фонда се извършва чрез декларация по образец, утвърден от министъра на туризма. За установяване на размера на дължимите вноски фондът може допълнително да изиска прилагането на финансови данни за дейността на туроператора.

Защитата чрез Туристически гаранционен фонд ще се осъществява в системна комбинация заедно с регламентираната до този момент за Закона за туризма застраховката „Отговорност на туроператора“ и предвидената в законопроекта допълнителна гаранция при неплатежоспособност и несъстоятелност на туроператора - безусловна и неотменяема банкова гаранция в полза на фонда, с оглед разпределение и смекчаване на обезпечаваните рискове, като всеки туроператор ще има възможност сам да избира между двете допълнителни форми на обезпечение.

Предвидено е при извършване на дейност от туроператор без валидна банкова гаранция или в случаите, когато не е заплатил в срок дължимите от него вноски във фонда, регистрацията му да бъде заличена, както да му бъдат наложени имуществени санкции.

В предложения законопроект отпадат от задълженията на застрахователите по застраховка „Отговорност на туроператора“ несвойствените за тях задължения да предприемат необходимите мерки за да осигуряване продължаването на изпълнението на туристическите пакети или за репатрирането на пътуващите, като тези задължения ще се поемат от Туристическия гаранционен фонд. Отпада и задължението им да предоставят обезпечение за възстановяване на плащания по договор за туристически пакет, когато съответните услуги не са били изпълнени в резултат на неразплащане с контрагенти.

С предложените в законопроекта изменения и допълнения са преодоляни и идентифицирани законодателни несъвършенства в действащата редакция на Закона за туризма.

При приемането на предложените изменения и допълнения на Закона за туризма ще се осигурят оптимални механизми и гаранции за пълна защита на потребителите на пакетни туристически услуги чрез адекватна, подходяща и ефективна национална обезпечителна схема за обезпечаване на техните права и интереси за случаите на несъстоятелност на туроператори.

Приложеният проект на нормативен акт няма да окаже финансово въздействие върху държавния бюджет.

ВНОСИТЕЛИ:

Андрей Димитров
Ганя Василева
Андрей Рулев
Станислав Гъберов
Здравко Димитров

Тесислав Шанков

**ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА
ЗАКОН
ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ТУРИЗМА**

1. Основания на законодателната инициатива: Законодателната инициатива се предприема с оглед необходимостта от привеждане в съответствие на Закона за туризма към *Директива (ЕС) 2015/2302 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2015 година относно пакетните туристически пътувания и свързаните пътнически услуги* и за преодоляване на идентифицирани законодателни несъвършенства в него. Целта на законопроекта е да се гарантира ефективна защита на потребителите, закупили туристически пакет, в случай на несъстоятелност на туроператор, която да покрива всички предвидими плащания, включително за репатриране, засегнати от несъстоятелността. Съгласно Директивата, туроператорите следва да предоставят обезпечение в размер, достатъчен за връщане на всички суми, заплатени от пътуващите, като размерът на предоставяното към настоящия момент обезпечение не е достатъчен и при нужда не може да покрие тези плащания.

2. Заинтересовани групи:

1. Потребители на туристически услуги – неограничен брой;
2. Министър на туризма;
3. Лицата, предоставящи туристически услуги в качеството си на туроператори и туристически агенти, както и доставчици на други видове туристически услуги – основни и допълнителни.

Вписаните в Регистъра на туроператорите и туристическите агенти лица са 3784, от които 1860 са с издадено удостоверение за извършване на туроператорска или туроператорска и туристическа агентска дейност.

4. Местни, регионални и централни институционални органи;
5. Всички други сдружения на граждани и организации, които са ангажирани с посочените проблеми, вкл. браншовите туристически сдружения в сектор „туроператорска и туристическа агентска дейност“, вписани в Националния туристически регистър;

В Националния туристически регистър са вписани 204 туристически сдружения, от които 4 са в сектор „туроператорска и туристическа агентска дейност“.

6. Застрахователи, опериращи на българския застрахователен пазар.
7. Банки, опериращи в банковия сектор на Република България.

3. Анализ на разходи и ползи: Предвидените промени няма да доведат до въздействие върху държавния бюджет.

4. Административна тежест и структурни промени: Законопроектът създава административни тежести за туроператорите, вписани в Националния туристически регистър.

Законопроектът не създава нови административни тежести за гражданите.

5. Въздействие върху нормативната база: Не се предвиждат промени в други нормативни актове.

6. Равно третиране от държавата и балансирано демографско развитие: Предложението не засяга спазването на принципа на равенство съгласно българското законодателство и няма отношение към балансираното демографско развитие и по никакъв начин не би имало негативен ефект.

ВНОСИТЕЛИ:

Александър Димитров
Ганя Василева
Мирел Рунчев
Станислав Губерт
Журич Стефанов
Александър Иванов

НАРОДНО СЪБРАНИЕ		
№. №	51-654-01-4	
Дата	16	01 2006

ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ
Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН

1002 g/m

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,

На основание чл. 87, ал. 1 от Конституцията на Република България и чл. 70, ал. 1, т. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание, внасяме Законопроект за изменение и допълнение на Закона за туризма, ведно с мотиви и предварителна оценка за въздействието към него.

Молим, законопроектът да бъде представен за разглеждане и гласуване съгласно установения ред.

ВНОСИТЕЛИ:

Любен Дилов

Гая Василева

Андреј Рунел

Станислав Гусев

Дирна Колева

Александар Босков

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ПЕТДЕСЕТ И ПЪРВО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

РАЗПОРЕЖДАНЕ

НА ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ

№ 51-650-01-12 / 16. 01. 2026 г.

На основание чл. 8, ал. 1, т. 1 и чл. 71, ал. 1 от Правилника за организацията и дейността на Народното събрание

РАЗПОРЕЖДАМ:

Разпределям Законопроект за изменение и допълнение на Закона за туризма, № 51-654-01-4, внесен от ЛЮБЕН ЛЮБЕНОВ ДИЛОВ и група народни представители на 16.01.2026 г., на следните постоянни комисии:

Водеща комисия:

- Комисия по туризъм

Комисии:

- Комисия по европейските въпроси и контрол на европейските фондове
- Комисия по икономическа политика и иновации
- Комисия по регионална политика, благоустройство и местно самоуправление
- Комисия по бюджет и финанси

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ:**

ГАЯ НАЗАРЯН